

ISKRA

16. DEC.
1965
LETO IV
ST. 48

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
- INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMU-
NIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO. KRANJ

REFERENDUM 22. DECEMBRA

Statutarna komisija je ugotovila, da so v zvezi z nameravano reorganizacijo podjetja, to je s prehodom v status združenega podjetja ter pripojitvijo Zavoda za avtomatizacijo k podjetju Iskra podani pogoji, da delavski svet podjetja obvezno predlaga in razpiše referendum. Pravna osnova je v temeljnem zakonu o podjetjih, istega mnenja so tudi tolmačenja Republiškega sekretariata za delo in Sekretariata za gospodarstvo ter Okrožno gospodarsko sodišče, ki postavlja izveden referendum kot pogoj za vpis v register gospodarskih organizacij.

V zvezi z navedenim je delavski svet podjetja na seji, 14. decembra 1965 sprejel naslednji sklep:

1. Referendum v vseh tovarnah in enotah skupnih služb se razpisuje za 22. december 1965.

2. Z referendustom odločajo člani delovne skupnosti a) o obliki organizacije podjetja na glasovnici »A« z naslednjim besedilom:

GLASOVNICA
za referendum organizacije
podjetja »Iskra«
Glasujem

1. ZA ZDRUŽENO PODJETJE

(kot ga predvideva predlog novega statuta)

2. ZA ENOTNO PODJETJE

(v dosedanj obliki)

b) o pripojitvi Zavoda za avtomatizacijo k podjetju »Iskra« na glasovnici »B« z naslednjim besedilom:

GLASOVNICA
za referendum o pripojitvi ZZA k »Iskri«
Glasujem

1. ZA PRIPOJITEV

Zavoda za avtomatizacijo (ZZA) k združenem podjetju »Iskra«

2. PROTI PRIPOJITVI

Zavoda za avtomatizacijo k združenem podjetju »Iskra«

3. V komisijo podjetja za izvedbo referenduma imenuje delavski svet naslednje člane: predsednik Jaka Špicar (Pržan); člani: Pavle Rink (Elektromehanika); Nada Pogačnik (ZZA); Alojz Mavrič (Naprave); Brigita Sirkovič (Uprava).

Komisija podjetja ima nasproti komisijam za izvedbo referenduma tovarn in enot skupnih služb pristojnosti nadziranja, instruiranja in koordiniranja ter razglašja končni izid referenduma v okviru celotnega podjetja.

Delavski svet tovarn in enot skupnih služb imenuje komisije za izvedbo referenduma v tovarnah in enotah skupnih služb, ki štejejo po tri člane. Te komisije skrbijo v svojih enotah za zakonito izvedbo referenduma, potrjujejo imenike, imenujejo odbore za referendum, določajo volišča ter ugotavljajo in razglašajo izid referenduma v svojih enotah.

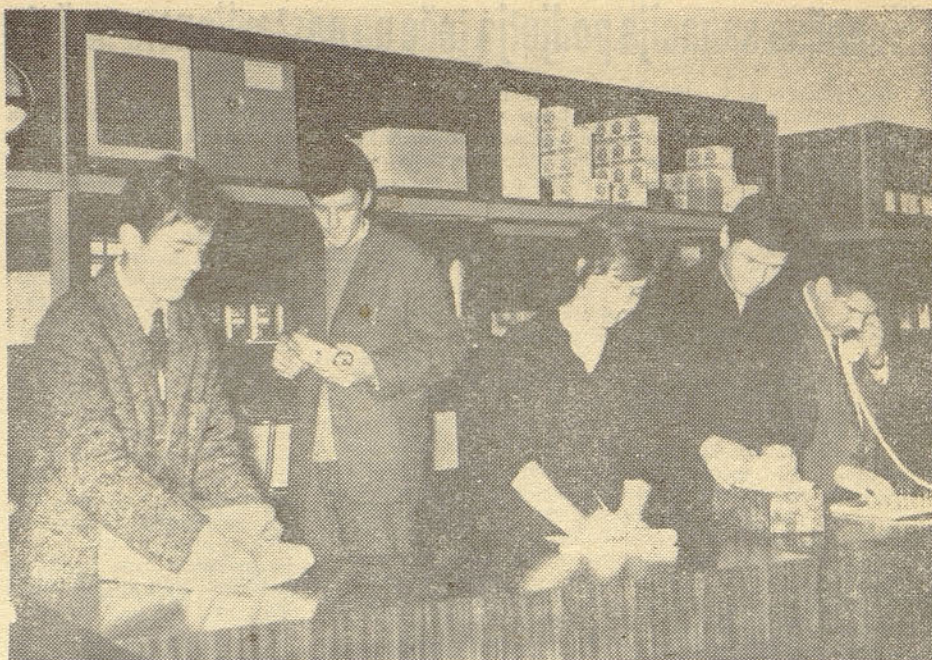
4. V komisijo, ki bo nadzirala ter koordinirala delo komisij za izdelavo imenikov v tovarnah in enotah skupnih služb, imenuje delavski svet naslednje člane: predsednik: Franc Troha (Uprava), Franc Orel (Elektromehanika), Jure Krošelj (Aparati).

Delavski svet tovarn in enot skupnih služb imenuje svoje tričlanske komisije za izdelavo imenikov za pravilno tehnično izvedbo referenduma.

Z utemeljenostjo gornjih predlogov so bili člani delovne skupnosti podjetja seznanjeni na zborih delovnih ljudi.

5. Delavski svet tovarn in enot skupnih služb naj imenuje komisije za izvedbo referenduma najkasneje do 16. 12. 1965, to je v dveh dneh po razpisu referenduma delavskega sveta podjetja.

6. Delavski svet podjetja priporoča organom Zavoda za avtomatizacijo, da razpiše referendum na isti dan, kot ga je razpisal delavski svet podjetja.

Del prodajnega osebja v industrijski prodajalni v Ljubljani. »Nakopičenost« prodajalcev je bila seveda trenutna, dokler jih ni ujelo oko kamere, sicer pa so raztreseni po vsej prodajalni, saj je zlasti slednje dni precej kupcev

Finančna sanacija podjetja teče po postavljenem načrtu

S posebnim veseljem ugotavljamo, da sanacijski načrt podjetja, ki so ga sprejeli organi samoupravljanja, teče v celoti zadovoljivo. Pesimistična predvidevanja ali prerokovanja precejšnjega števila nepoznavalcev našega finančnega in ekonomskega stanja, naših zmožnosti, volje in vztrajnosti, se niso uresničila.

Positivni rezultati, podkrepjeni z mesečnimi bilancami in z ustreznimi analizami za prve štiri mesece odkar se je začela borba za finančno ozdravitev podjetja oz. njegovih enot, nam zagotavljajo, da bodo naša sicer težka prizadevanja dala tudi v prihodnjih mesecih takšne sadove, ki smo si jih postavili kot svojo najvišjo nalogo v prid podjetja in celotnega delovnega kolektiva. Doseči te uspehe ni bilo lahko, zato občudujemo vse tiste, ki so bili vpreženi v ta težki in odgovorni jarem, ker so doslej občutno pripomogli k temu, da so naš finančno-ekonomski voz vsaj spravili na pravičen tir, čeprav še ni dokončno rešen.

Sanacijski program podjetja je predvideval, da se v razdobju julij-oktober 1965 znižajo vrednosti zaloga na razredu 3 (surovine - reprodukcijski material, droben inventar, itd.) za 1.272.000.000 din, ta vrednost pa je bila znižana za 1.353.895.000 ali za 81.895.000 več, kot je predpisoval sanacijski načrt.

Na razredu 5 - proizvodnja v teku in polproizvodi - bilo je treba znižati vrednosti za 701.029.000 din dejansko pa so bile znižane za 1.174.381.000 t. j. za 473.352.000 din več, kot je predvideval sanacijski načrt.

Pri gotovih izdelkih, ali blagu namenjenemu zunanjemu trgu (razred 6), je bilo treba znižati vrednosti zaloga za 430.000.000 din, dejansko pa so se znižale za 449.669.000 dinarjev oz. za 19.669.000 din več.

Situacija pri kupcih je nekak drugačna. Ločiti namreč moramo kupce iz redne prodaje blaga in storitev, ki jih opravlja PSO kot svojo osnovno dejavnost od kupcev, ki nam predstavljajo terjatve iz prodanega reprodukcijskega materiala, ki je ozko povezan s sanacijskim načrtom podjetja t. j. z zniževanjem zaloga na razredu 3.

Znižanje naših terjatev, ki izvirajo iz osnovne dejavnosti PSO, je bilo predpisano po sanacijskem načrtu v znesku 1.320.000.000 din. To svojo obveznost je PSO prekoračila za 45.017.000 din. To ugodno situacijo je docela pokvarila prodaja odvečnega materiala

tovarn, in sicer za 621.900.000 din, kolikor znašajo nepravilni računi naših kupcev iz tega naslova. S tem še ni rečeno, da ta vrednost predstavlja stalno zamrznjena obratna sredstva, toda dokler te naše terjatve niso poravnane z gotovinskim plačilom na žiro računu oz. s kompenzacijsko operacijo, resnično nismo ničesar dosegli v sanacijski kampanji podjetja. Upamo, da so te terjatve pri solidnih in likvidnih dolžnikih, ter da bodo kmalu prišle do polne veljave. Če vzamemo stanje kakršno je bilo 31. 10. 1965 brez vsakega olepševanja, moramo terjatvene vrednosti odšteti od skupne realizacije pri kupcih t. j. 1.385.017.000 manj 621.900.000 kar nam da čisti rezultat sanacije na razredu 6, namreč 743.117.000 ali 576.883.000 din pod sanacijskim načrtom. Če sam sanacijski načrt postavljamo kot temeljni pogoj za odprodajo odvečnega materiala takojšnje plačilo, ali poravnava z našo obveznostjo t. j. z medsebojnim kompenziranjem.

Če rekapituliramo vse naše podatke vidimo, da je obstajala obveznost po sanacijskem programu za razdobje julij-oktober 1965 na razredu 3 din 1.272.000.000, na razredu 5 din 701.029.000, na razredu

(Dalje na 2. strani)

Današnja številka »ISKRE« je predzadnja v letošnjem letu. Zadnja številka bo iz tehničnih razlogov v tiskarni izšla šele 27. decembra. Novoletne prispevke nam zato pošljite čimprej, najkasneje do 24. t. m.

Finančna sanacija podjetja teče po postavljenem načrtu

(Nadaljevanje s 1. strani)
6 din 430.000.000, kupci din 1.320.000.000, oziroma din 3.723.029.000 skupne obveznosti. Istočasno je bilo ustvarjeno na razredu 3 din 1.353.895.000, na razredu 5 din 1.174.381.000, na razredu 6 din 449.669.000, kupci din 743.117 milijona oziroma din 3.721.062 milijona skupne realizacije zmanjšana za 1.987.000 dinarjev.

Lahko rečemo, da je bil sanacijski program ostvarjen 100%, če smatramo, da terjatve v znesku din 621.900.000 trenutno ne predstavljajo učinkovite sanacije v duhu sanacijskega načrta, če pa gledamo na te, terjatve optimistično, toda docela nerealno, potem znaša prekoračitev ostvarjenih obveznosti po sanacijskem programu 619.933 milijona din, ali celotna realizacija načrta v znesku 4.342.962.000 dinarjev.

Ta prikaz se nanaša na podjetje kot celoto. Nekatere enote še niso popolnoma uspele v svojih naporih, upamo pa, da se bodo kaj kmalu znašle, kar jim bo od neprecenljive koristi v bodočem gospodarjenju.

Ne more biti prav nobene dvoma, da predstavlja štirimesečna borba presenetljiv uspeh v naših sanacijskih prizadevanjih. Pri tem ne smemo pozabiti, da je bilo izhodišče za sanacijo bilančno stanje na dan 30. 4. t. l., da se je pa sanacijski načrt začel izvajati meseca julija t. l., torej z dvomesečno zamudo, kar je prisililo tovarne, da zvišanje vrednosti zalog, ki so nastale v maju in juniju in, ki so znašale približno 2 milijarde dinarjev, regulirajo in spravijo v sklad s sanacijskim načrtom v prihodnjih mesecih.

Prav tako je treba omeniti, kar pa močno vpliva na izvajanje sanacijskega programa, da se je prodaja gotovih izdelkov v teh mesecih zvišala, zvišati pa bi se morala istočasno tudi vrednost naših terjatev, če vzamemo merilo prejšnjih let, da pa se navzlic temu naše terjatve znižujejo. To moramo predvsem pripisati sedanji boljši izterjavi, prodajanju blaga likvidnejšim kupcem in sodnijskim izterjavam, ki so nam postale instrumente finančne politike. Težave v izvajanju sanacije nedvomno predstavljajo tudi zvišane cene materiala in storitev po predpisu z dne 25. julija t. l.

Splošno zvišanje cen reprodukcijskega materiala in storitev nas nedvomno pelje v stanje, da za fizično isti obseg materiala vežemo večje denarne vrednosti, za katere nimamo kritja v virih obratnih sredstev, niti v občasnih, niti v stalnih kreditih, in so navzlic temu naše zaloge vrednostno ne dvigajo, niti se dvigajo tuji viri naših obratnih sredstev v naših obveznostih pri dobaviteljih. Tudi v tem vidimo velik uspeh naših prizadevanj: docela smo zaprli vrata našim dobaviteljem, naše kupee pa smo

spomnili in jih stalno spominjamo na pravočasno izpolnjevanje svojih dolžnosti, čeprav so to včasih zelo grenke dolžnosti, ki nam mogoče tu pa tam s komercialnega vidika ne koristijo. Toda, če se v splošnem uveljavlja načelo sprotnega poravnavanja medsebojnih terjatev in obveznosti ne moremo mimo tega niti mi.

Naloge, ki jih vsebuje naš sanacijski načrt, bomo izvajali tudi naprej, dokler ne dosežemo zastavljenega cilja, namreč, deblokacijo žiro računa in s tem likvidnost podjetja, za kar je pa osnovni pogoj: materialna sredstva, ki jih knjigovodstveno evidentiramo na razredih 3, 5 in 6 in naše terjatve (kupce) moramo spraviti v meje razpoložljivih virov obratnih sredstev, za utemeljeno manjkajoče vi-

re obratnih sredstev pa dobiti ustrezne kredite, bodisi kot trajne ali začasne, ali pa svojo proizvodnjo prilagoditi razpoložljivim virom obratovnih sredstev.

Smatramo, in smo skoraj prepričani, da so napore podjetja Iskra kot celote vredni vsakega spoštovanja, kar zadnje čase tudi čutimo skoraj na vsakem koraku: pri naših dobaviteljih, pri bankah in pri družbenih organih, saj smo prvo veliko podjetje v državi, ki je pripravilo svoj sanacijski program, ki ga organizirano izvaja in lahko pokaže občutne uspehe na tem gospodarskem torišču. In to ne more, ne sme in tudi ne bo ostalo brez ugodnega rezultata znotraj in zunaj podjetja.

Tomo Kraljič

O čem bomo odločali z referendumom

V podjetju »Iskra« so se že nekaj časa kazale potrebe PO NOVI ORGANIZACIJSKI OBLIKI. Več takih oblik, njihove prednosti in slabosti so obdelale strokovne službe podjetja ter predmetni material posredovale samoupravnim organom podjetja, tovarni in enot skupnih služb. Ob obravnavanju teh variant organizacijskih oblik po tovarnah in enotah skupnih služb so se le-te v večini izrazile za obliko združenega podjetja. Vse priprave in tudi osnutek novega statuta so bile usmerjene na novo organizacijsko obliko podjetja, to je na ZDRUŽENO PODJETJE.

Ali bo ostalo podjetje »Iskra« v sedanji organizacijski obliki, to je kot ENOTNO podjetje, ali bo postalo ZDRUŽENO podjetje in ali se bo pripojil Zavod za avtomatizacijo k združenemu podjetju »Iskra«, bodo z referendumom odločali vsi člani delovne skupnosti podjetja Iskra.

Vsak član delovnega kolektiva bo s tajnim glasovanjem lahko glasoval za »ENOTNO PODJETJE« kot je sedaj ali za »ZDRUŽENO PODJETJE« kot predvideva predlog statuta.

Izid referenduma bo ugotavljala enotno za celotno podjetje komisija za izvedbo referenduma, ki jo imenuje DS podjetja.

Odločitev, za katero bo glasovalo največ udeležencev referenduma, je za DS podjetja OBVEZNA in mora to ugotoviti s posebnim sklepom.

Če bo večina udeležencev referenduma glasovala za »ZDRUŽENO PODJETJE«, bo sedanje enotno podjetje spremenilo svoj status. Nastale bodo bistvene spremembe, in sicer: več pravnih oseb (organizacij), več žiro računov in sploh samostojnost organizacij v sklopu združenega podjetja ter druge spremembe, ki so že začrtane v osnutku statuta in so ga zbori delovnih ljudi v podjetju že obravnavali.

Če pa bo večina udeležencev referenduma glasovala za ENOTNO PODJETJE, bo podjetje »Iskra« ostalo enotno kot je sedaj, z nekaterimi manjšimi spremembami, ki jih narekuje novi temeljni zakon o podjetjih.

Zavod za avtomatizacijo se bo pridružil podjetju »Iskra« le v primeru, če se bo delovna skupnost na referendumu odločila za združeno podjetje in za pripojitev Zavoda za avtomatizacijo k združenemu podjetju.

Njegova organizacijska oblika v združenem podjetju »Iskra« pa je tudi že nakazana v osnutku novega statuta.

Vse člane delovnega kolektiva opozarjamo, da naj glasujejo za eno od danih možnosti, ker bodo glasovnice, na katere bodo pripisovali druge variante, neveljavne.

A

GLASOVNICA

ZA REFERENDUM
ORGANIZACIJE PODJETJA
ISKRA

Glasujem

1. za združeno podjetje

(kot ga predvideva predlog novega statuta)

2. za enotno podjetje

(v dosedanji obliki)

OPOMBA: Obkroži ustrezno številko. Glasovnica je neveljavna, če je prečrtana oziroma če je pripisan kakšen drug predlog.

B

GLASOVNICA

ZA REFERENDUM
O PRIPOJITVI ZZA K ISKRI

Glasujem

1. za pripojitev

Zavoda za avtomatizacijo (ZZA) k združenemu podjetju ISKRA

2. proti pripojitvi

Zavoda za avtomatizacijo (ZZA) k združenemu podjetju ISKRA

OPOMBA: Obkroži številko, za kar si se odločil. Referendum se razpisuje zato, da bi Zavod za avtomatizacijo postal organizacija v sestavi združene »ISKRE«, kar do sedaj ni bil.

Takšne bodo glasovnice za referendum v vseh enotah podjetja 22. decembra 1965

Z zasedanja DS »Elektromehanika«

Kranj, 13. decembra — 16. delavskega sveta oziroma nadaljevanje 15. seje, so člani »Elektromehanike«, pa tudi drugi, pričakovali v nekem posebnem vzdušju, kajti le redko se zgodi, da bi le ena točka dnevnega reda lahko nadvse pomembno odločala o perspektivi neke tovarne. To sejo bi lahko imenovali odločilno. Člani DS so stali pred težko odgovornostjo: kako glasovati? Trezna presoja je govorila v prid združenemu podjetju. Tako so člani tudi glasovali s tajnim glasovanjem. Rezultat 23:9 kaže, da so se člani delavskega sveta »Elektromehanike« odločili za pot, ki pelje k napredku. Tako delajo povsod po svetu in prav je, da je razglednost navzočih članov prišla do polne ljube.

To je ugotovitev, ki ji, kdor je bil na seji navzoč, nihče ne more oporekati. V razpravi so nakazali precej spodsljajev in togosti v sedanjem poslovanju, in prav je tako! Čimveč bodo ljudje govorili tam, kjer je za to pristojno mesto, tem hitreje bodo odpravljene napake, ki vodijo k mlahavemu gospodarstvu, ki hromi naše zmožnosti in moč.

Kaj je DS pri svoji odločitvi upošteval? Predvsem sedanje stanje v tovarni in podjetju, ki je v zadnjih mesecih v močni sanacijski dejavnosti in pa, da bi osamovoljitev na »hitro roko« izredno otežkočala začetek solidnega poslovanja. Zavedali so se, da ima »Iskra« kot veliko podjetje mnogo večjo veljavo kot manjše tovarne in da to ime v svetu že nekaj pomeni, še več v jugoslovanski, predvsem pa v slovenski elektroindustriji.

Vsekakor je treba priznati tudi povabljenim gostom, da so odgovarjali na vprašanja članov DS stvarno, brez vsiljevanja kakršnegakoli mnenja. Le-ti se niso predstavili kot »pridigarji«, pač pa kot tolmachi z izrednim poslušom do stavljenih vprašanj. Lahko rečemo, da so na razna, dokaj težka in problematična vprašanja v dokaj pičlem času odgovorili več in bolj odprto kot smo bili navajeni doslej.

Tako bi bilo potrebno tudi v bodoče, če hočemo, da bodo naši delavski sveti to, kar morajo biti. Razumljivo je, da je bil v teh tednih marsikdo premalo in to tekoče informiran. Kazno je, da smo v tem dosedaj dokaj grešili, kar pa se ne sme ponavljati, sicer se nam lahko zgodi, da bomo zaradi tega zaplaval v nesigurnost, ki lahko v dnevih preizkušnji zavedejo marsikoga do napačnega sklepanja.

Delavski svet »Elektromehanike« je na tej seji sprejel tudi predlog statuta, vendar z naslednjimi spremembami oziroma predlogi:

Predračun stroškov in obseg razvojne dejavnosti v podjetju opravi Zavod skupno s tovarno (člen 104). Razvoj, ki dela neposredno za

kranjsko tovarno, se priključuje tovarni.

Nabavna organizacija podjetja naj sklepa le okvirne pogodbe nabave. Operativna nabavna služba, pa naj bo v tovarni (člen 26 in 115).

Kalkulacije cen naj opravi tovarna sama po svoji strukturi in obliki (člen 92).

Naloge finančnega področja podjetja so preobširne. Težišče finančne operative je v tovarnah, zato naj se ustrezno popravi člen 33.

Sistem notranje delitve bodo določale same tovarne oziroma organizacije, zato take službe na ravni podjetja ne potrebujemo.

Težišče dela v zvezi z investicijami naj bo v tovarnah, v skupnih službah pa naj bi opravljali le zadeve skupnega značaja podjetja (člen 35).

Gospodarske plane izdelajo same tovarne in jih potrjujejo njihovi samoupravni organi. Na podlagi teh planov se izdelata in sprejmeta gospodarski plan podjetja (člen 134).

V statutu naj se določi osebna odgovornost vodilnih oseb, kar doslej ni bilo omejeno.

Delavski svet je sprejel tudi naslednje pripombe družbeno političnih organizacij tovarne:

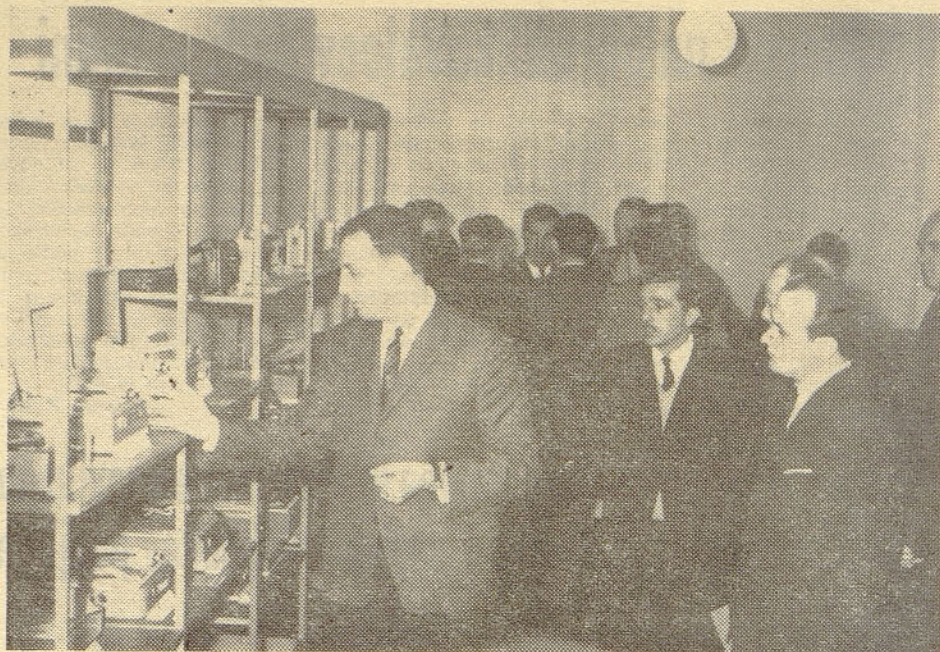
V statutu naj bo določeno, da se tovarne lahko odcepijo od združenega podjetja, če ne dosežejo ustreznih gospodarskih uspehov.

Stroški skupnih služb naj se določijo z odstotkom na uspeh tovarne. Stroški se morajo zmanjšati, čimveč služb naj se prenese v tovarne. Stroške teh služb naj odobri delavski svet tovarne preden jih vključi v gospodarski plan podjetja. Sistematizacijo skupnih služb naj opravljajo njihovi samoupravni organi in ne organi podjetja (člen 46).

V statutu naj se jasneje določi položaja Šolskega centra. Nazivi direktorjev posameznih področij naj se spremenijo v šefe področij. Kandidati za UO podjetja naj se predlagajo na tisoč delavcev, manjše tovarne pa po enega kandidata. Nadzorni odbor mora poročati vsaj na tri mesece delavskemu svetu podjetja če se delo opravlja v skladu s statutom. V primeru kršitve statuta sproži DS podjetja postopek proti kršitelju. Nadzorni odbor tudi lahko predlaga spremembo statuta.

Delavski svet tovarne je sklenil, da se čez pol leta pregleda uspeh poslovanja tovarne v združenem podjetju. Tedaj naj se ugotovi, če imamo od nove oblike notranje ureditve boljše ali slabše pogoje gospodarjenja. Zlasti je treba poudariti namen samoupravnih organov kot družbeno polit. organizacij, da se v prihodnjem letu naši osebni dohodki čimprej izboljšajo.

Delavski svet tovarne je sklenil, da mora statutarna komisija pred sprejemom

Razstava izdelkov široke potrošnje v Domu »Maksa Perca« je nedvomno vzbudila precejšnje zanimanje trgovskih krogov za naše izdelke s tega področja (K članku: za boljše prodajo ob koncu leta — na 3. strani)

Intervju beograjskega gospodarskega lista

Samo v oktobru je bilo na območju SR Slovenije blokiranih skoraj 3000 žiro računov — med njimi tudi naš.

Spričo vedno hujših posledic gospodarske reforme in zaostrene kreditne politike, zlasti glede najemanja kratkoročnih kreditov za obratovalna sredstva, je število gospodarskih organizacij, ki imajo blokirane žiro račune, v zadnjih mesecih silno naraslo. Od celotnega števila blokiranih žiro računov so industrijska podjetja na najslabšem, kar povzroča kritično situacijo v proizvodnji in nasploh veržno reakcijo v celotni gospodarski dejavnosti v državi.

Zavedajoč se teh kvarnih posledic so v beograjskih gospodarskih krogih sprožili akcijo za razčlenitev vzrokov blokacij žiro računov in s

tem posredno za čimprejšnjo normalizacijo poslovanja teh podjetij oz. organizacij. V ta namen je beograjski gospodarski list »PRIVREDNI PREGLED« zastavil najvidnejšim predstavnikom industrijskih podjetij v državi z blokiranimi žiro računi, vprašanja, ki se tičejo predlogov in možnosti sanacije finančnega položaja oz. odprave blokacije žiro računov, saj povzročajo s penali, zamudnimi obrestmi, dodatnimi sodnimi stroški ter podobnim, ogromne stroške večmilijardne vrednosti.

Ljubljanski dopisnik omenjenega »PRIVREDNEGA PREGLEDA« — Saša Jovanović je o teh vprašanjih intervjuval v. d. gen. direktorja Vlada Sodina. Standardna vprašanja so se tikala višine blokirane žiro računa, sa-

Marjan Kralj

Dopisujte v Iskro!

Obisk novinarjev v »Iskri«

Kranj, 10. decembra — Skupina novinarjev od vseh glavnih listov in radijskih postaj Jugoslavije je ta dan obiskala podjetje »Iskra«. V sejni sobi »Elektromehanike« v Kranju so se zbrali: Vasa Rokić (BORBA), Dušan Radovanović, Mehmed Malkoč (TANJUG), Aleksan-

der Mančić (POLITIKA), Dražen Jandrović (VJESNIK), Drago Vresnik (DELLO), Drago Praštalo (OSLOBODJENJE), Ljubel Dimovski (NOVA MAKEDONIJA), Dušan Djurić (VEČERNJE NOVOSTI), Franjo Kiseljak (VEČERNJI LIST), Mira Carabeg (EKSPRES - POLITIKA), Siniša Ristić (PRIVREDNI PREGLED), Milan Nardeli (RADIO - ZAGREB), Arif Zulić (RADIO - SARAJEVO), Franc Karel (RADIO LJUBLJANA), Angel Varnavijev (RADIO SKOPLJE), Rajko Čakin (RADIO - TI-TOGRAD), Ivo Matović (NARODNA ARMIJA), Jože Kršmanc (LJUBLJANSKI DNEVNIK), Matilda Varga (MAGYAR SZO), Danilo Eraković (POBEDA), Osman Gaši

(RILINDJA), Ljubomir Matić (SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA INFORMACIJE), Drago Čop (SEKRETARIJAT ZA INFORMACIJE SR SLOVENIJE), Krešo Orešković (SEKRETARIJAT ZA INFORMACIJE SR HRVAT-SKE), zastopniki samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij ter vodstva podjetja.

Vodstveni delavci, predvsem pa v. d. direktorja toč, Vlado Sodina so novinarje seznanili z gospodarskimi problemi »Iskre«. Novinarji so se najbolj zanimali, kar je tudi razumljivo, za statut združenega podjetja. Po izredno živahni razpravi so si gostje ogledali obrat ATN, EE montažo števec in barvni film o podjetju »Iskra«.

Skrb za dobro počutje

V 47. številki sem povedal, da drugje še vse drugače skrbje za dobro počutje svojih delavcev, kot pa to delamo v Iskri, posebno zadnje čase, ko želimo prepustiti vsakega človeka samemu sebi in svojim problemom s tem, da hočemo skrb za zdravje prepustiti izključno zdravstvenim organizacijam, za rekreacijo in letovanja pa gostinskim organizacijam in ljudem samim s parolo »znajdi se!«. Zdi se mi, da imajo po svetu sploh drugačne navade kot pri nas: v svetu se podjetja združujejo v večja in večja podjetja — pri nas se hočemo razdružiti, drugod skrbijo za stalni kader in se bore proti fluktuaciji — pri nas smo srečni, če kdo hoče sam oditi, drugod je pomankanje strokovnjakov — pri nas ga imamo »odveč« (seveda samo pod narekovajem), itd. Lahko bi še našteval, pa naj raje bralec sam še kaj doda, saj ni slep ne gluha.

Naj torej povem, kako je s to stvarjo pri »Olivettiju«, znani tovarni pisalnih strojev v Italiji. Ni mi treba pripomniti, da imajo predsednika te družbe in ing. Adriana Olivettija za nekoliko »prismuknjena« — kar pa ni nič čudno, če bi te svoje novotarje poskušal uvesti.

Podjetje Olivetti je bilo ustanovljeno l. 1908 in danes zaposluje preko 12.000 delavcev. Vsi prostori podjetja so najmoderneje urejeni, so svetli in snažni. Poleg običajnega socialnega zavarovanja so vsi delavci tega podjetja in njihove družine še posebej dopolnilno zavarovani. V raznih oddelkih torinske bolnišnice imajo zagotovljena mesta za težje obolele delavce. Podjetje ima tudi svoje okrevališče, kamor pošilja svoje delavce, ki so prestali težje bolezni. Posebno skrb posvečajo nosečim ženam: delavke tega podjetja imajo 9-mesečni porodniški dopust 3 mesece pred porodom in 6 mesecev po porodu. V tem času prejemajo okoli 80% mesečne plače. Poleg tovarniškega poslopja stoji lasten otroški vrtec in jasi, kjer stalno delata poleg negovalke tudi dva zdravnika, ki skrbita za zdravje otrok. Tako vrtec kot jasi sta najmoderneje urejena: v eni od sob, v katerih se otroci igrajo, so nameščene luči z višinskim soncem, na griču poleg obeh stavb je lepo urejen vrt z bazenom. Vsi otroci seveda še nimajo mesta v teh dveh ustanovah, zato sprejemajo le najbolj potrebne. Dnevna oskrba stane podjetje okoli 900 lir, delavke pa plačujejo le simboličnih 50 lir (100 din). Prav tako pomaga podjetje staršem pri šolanju otrok. V podjetju sta dva triletna tečaja za tehnično usposobitev in kvalifikacijo delavcev ter tehnično-industrijski inštitut.

Med počitnicami pošilja podjetje otroke svojih delavcev v obmorske ali planinske kolonije, starejše otroke pa na taborjenja. Zaposluje tu-

di varuške, ki obiskujejo družine svojih delavcev in jim dajejo nasvete glede vzgoje otrok, kadar starši to zaprosijo. V bližini podjetja bodo postopoma zgradili 2500 stanovanj. Vsaka skupina hiš bo imela svoja športna in otroška igrišča, posebna športna igrišča pa so poleg tovarniških objektov, kjer je tudi poslopje z ležalnimi stoli, tako, da delavci med opoldanskim odmorom lahko izbirajo med zabavo in počitkom. V podjetju je restavracija - menza, kjer po nizki ceni vsakdo izbira, kaj bo jedel. Podjetje ima svojo veliko knjižnico (30.000 knjig) in čitalnico.

O vsej socialni pomoči in ustanovah podjetja odloča delavski svet, ki ga sestavlja: predsednik družbe, sedem svetovalec, ki jih imenuje predsednik, trije svetovalci, ki jih volijo delavci, trije svetovalci, ki jih volijo nameščenci, en svetovalac, ki ga izvolijo vodilni delavci podjetja in en svetovalac, ki ga skupno izvolijo delavci in nameščenci podjetja.

V Žužemberku tečaj za kvalifikacijo

V obratu za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku so potrebo narekavale izvedbo internega tečaja, v katerem naj bi si udeleženci, ki še nimajo potrebne strokovne kvalifikacije le-to čimprej pridobili. Predvsem je bil tečaj namenjen tistim, sicer dobrim in sposobnim delavkam in delavcem, ki, čeprav nimajo ustrezne kvalifikacije, vendarle zasedajo delovna mesta vodij skupin, kontrolorjev itd. Prav tako pa imajo možnost tečaj posecati tudi vsi polkvalificirani delavci, ki si želijo pridobiti popolnejšo strokovno usposobljenost in so dokončali vsaj osemletko.

Pričakovati je bilo, da bo odziv na ta tečaj med delavci dober, vendar so se organizatorji usteli. Začel se je 1. oktobra in bo trajal do konca aprila, v maju 1966 pa bodo absolventi polagali zaključni izpit. Sprva se je prijaviло še kar zadovoljivo število interesoventov, vendar zdaj, po mesecu in pol, ga obiskuje le še 16 delavk in delavcev, vendar le-ti z večjo voljo in prizadevnostjo, tako da lahko pričakujejo pozitivne uspehe pri zaključnem izpitu. Čutita pa se nerazumevanje in mlačnost

Za uvedbo vseh teh ukrepov, je ing. Olivettija vodila ideja, da mora biti delavec tesno povezan s podjetjem, da mora biti med vodstvom podjetja in delavci tudi nekaka osebna vez, skrb za življenje ljudi, ki delajo v podjetju. Na vso to skrb za delavec ne sme gledati kot na nekak privilegij ali miloščino, kajti sredstva, ki so potrebna za to, ustvarja sam s svojim delom.

Prosvetna revija »Socialistična misel« l. 1955, str. 57 zaključuje svojo informacijo z naslednjimi besedami: »Toda čeprav podjetje izdaja ogromna sredstva za socialno skrbstvo, gradnjo stanovanj in podobno, se mu vsi ti izdatki nedvomno dobro obrestujejo, kajti delavec, ki mu podjetje pomaga preko tečajev in skrbi lahko da podjetju mnogo več kot tisti, ki mora na vse misliti sam. Tako imajo od eksperimenta ing. Olivettija koristi i delavci i podjetje.«

Komentar k vsemu temu menda ni potreben.

I. S.

Obratna ambulanta »Elektromehanike« Kranj bo v kratkem slavila 10-letnico svojega obstoja, o čemer bomo še poročali. Na sliki: v zobni ordinaciji pri dr. Emilu Praprotniku

Pismo iz Horjula

O DELU DISCIPLINSKE KOMISIJE

Tehnologa Rajkota FILIPICA sem dobil za kupom dokumentacij. Nejevoljno je pogledal izza aktov, ko pa sem mu povedal namen obiska, je odrinil papir in bil takoj pripravljen za razgovor.

»Tovariš Filipič, poleg svojih službenih dolžnosti opravljate še dolžnost predsednika disciplinske komisije. Slišim, da imate precej dela. Kaj je vplivalo na povečanje disciplinskih prekrškov? Kot vem, so se začeli le-ti ponavljati v zadnjih mesecih, prej pa je imela komisija razmeroma le malo posla.«

»Lahko bi rekel, da je povečanje prekrškov rezultat reforme, sanacije podjetja, slabe organizacije, nezadovoljstva in v zadnjem času zaostritev osebne odgovornosti v tovarni.«

»Kakšnih prestopkov je največ?«

»Največ primerov je malomarno opravljanje delovne dolžnosti. Alkoholizem med delovnim časom, spori med nadrejenimi in podrejenimi, so tudi večkrat na dnevnem redu komisije. Seveda, če bi hotel obravnavati vse ostale prekrške, bi se moral ukvarjati samo s komisijo.«

»Kako rešujete prekrške, oziroma kakšna je pot dokumentov do komisije?«

»Disciplinska komisija dobi prijavo o prekršku skupno z zahtevo za kaznovanje, je komisijo postavil DS, to kar izda direktor tovarne. Na podlagi te prijave komisija v skladu z začasnimi pravilnikom o delovnih razmerjih in statutom podjetja razpravlja in preišče zadevo. Zbere vse podatke in dokumente in šele potem odloča o kazni. Prav zaradi zbiranja teh podatkov pa je postopek komisije zelo težaven, če hoče pravilno in nepristransko soditi o deliktu. Ko komisija zbere dokazno gradivo, javno obravnava prekršek; vsak član delovne skupnosti ima pravico prisostvo-

- C -

Razpis

OBRAT LIPNICA objavlja prosto delovno mesto **PLANER PROIZVODNJE**

Pogoji: srednja strokovna šola strojne stroke z najmanj dveletno prakso v proizvodnji.

Novo manjše družinsko stanovanje preskrbljeno.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in dosedanjih zaposlitvi enreje: Kadrovski oddelak »ISKRA« **ELEKTROMEKANIKA**, Kranj, Savska loka 4 do vključno 31. 12. 1965.

»Do sedaj je bila komisija vedno enotna. Mnenja sem, da se mora vsak član komisije zavedati svojih dolžnosti. Če je izpolnjen ta pogoj, potem ne pride do spora v komisiji. Še manj pa poznamo domačnost in upam, da tega ne bo nikoli v našem sestavu.«

(Dalje na 6. strani)

